

О. В. Шевченко

доктор наук із соціальних комунікацій, професор
професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій
e-mail: o.v.shevchenko1968@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2313-5939
Національний університет «Одеська політехніка»
пр. Шевченка, 1, м. Одеса, Україна, 65044

В. Г. Спрінсян

кандидат наук з мистецтвознавства, доцент
завідувач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій
e-mail: sprinsyan@op.edu.ua, ORCID: 0000-0003-1099-4718
Національний університет «Одеська політехніка»
пр. Шевченка, 1, м. Одеса, Україна, 65044

НОВИННІ ПРОГРАМИ ТА НОВИННА ЖУРНАЛІСТИКА: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні шляхів удосконалення якості новинного контенту вітчизняних суспільних мовників як конвергентних засобів масової інформації; критеріїв порівняльного аналізу контенту новинних програм вітчизняних та закордонних суспільних мовників (Суспільний:UA, BBC) і комерційних каналів (ТСН 1+1, Вікна СТБ, CNN).

Методологія дослідження. Для досягнення поставленої мети використано такі загальнонаукові методи дослідження: аналіз літератури та джерел – для опрацювання наукових джерел і літератури; ретроспективний аналіз – для вивчення новинної журналістики; порівняльний аналіз – для зіставлення новинних програм вітчизняних та закордонних конвергентних медіа; інфографіка – для візуалізації результатів багатокритеріального аналізу; аналіз – для з'ясування особливостей змісту новинних програм; узагальнення – для формування висновків дослідження.

Джерельну базу дослідження становлять наукові праці із журналістики та редагування; контент вибірки новинних програм: суспільних мовників (Суспільний:UA, BBC) і комерційних каналів (ТСН 1+1, Вікна СТБ, CNN); наукова література та інтернет-джерела з теми; нормативно-законодавчі документи, що регулюють засоби масової інформації; стандарти журналістської етики.

Результати. Порушено питання регіональної новинної журналістики; проаналізовано ідеологічний та маніпулятивний потенціал новинної журналістики, особливо це стосується можливості висвітлення прихованого змісту в новинній журналістиці, описано виробництво новин; окреслено шляхи вдосконалення якості новинних програм вітчизняних та закордонних новинних телепрограм; надано загальну характеристику вибірки новинних програм.

Новизна. Описано світові тенденції поступу новинних програм: глобалізація масмедійних потоків, орієнтація на масову культуру, інформатизація, монополізація, кооперація, концентрація, координація й комерціалізація діяльності засобів масової інформації.

Практичне значення. Результати дослідження ініціюють роботу з удосконалення новинних програм українських засобів масової інформації.

Ключові слова: новинна журналістика, медіасистеми світу, новинні програми, телебачення.

I. Вступ

Новинна інформація є базовим поняттям для будь-яких жанрів журналістики, адже новина є смислотвірною ознакою для поняття «інформація» [3]. Незважаючи на те, що популярність ТБ слабшає, телевізійні новини, як і раніше, дуже важливі. Для українського медіасегмента до сьогодні впливові телевізійні ЗМІ. Після переходу найвідоміших українських телеканалів (СТБ, 1+1, ICTV тощо) на цифровий задований формат мовлення важливу роль у формуванні громадської думки й передачі актуальної суспільно значущої інформації стали відігравати інтернет-мовники та суспільне телебачення.

Актуальність теми підтверджує значний інтерес науковців до теми новинної журналістики [13; 14], конвергенції медіа [15; 16; 17] та ролі суспільного мовлення в процесі розбудови громадянського інформаційного суспільства. На сьогодні вже є спроби аналізу закордонного досвіду, порівняльного аналізу та моніторингу ЗМІ, удосконалення засобів формування та трансляції новинного контенту.

Ученими проаналізовано феномен новинної журналістики та публіцистики на рівні дефініцій і наукових інтерпретацій, розглянуто тенденції розвитку сучасної новинної журналістики в інтернет-просторі, порушено питання регіональної новинної журналістики, осмислено ідеологічний та маніпулятивний потенціал новинної журналістики, описано виробництво новин. Галузевий аспект у дослідженні новинної журналістики реалізовано в працях Т. Плаховної та С. Деркач (спортивні онлайн-новини), І. Шкленаря (новини в релігійних інтернет-виданнях). Нові жанри та платформи новинної журналістики розглядали М. Марченко та А. Тернова.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні шляхів удосконалення якості новинного контенту вітчизняних суспільних мовників як конвергентних засобів масової інформації; критеріїв порівняльного аналізу контенту новинних програм вітчизняних та закордонних суспільних мовників (Суспільний:UA, ВВС) і комерційних каналів (ТСН 1+1, Вікна СТБ, CNN).

Було використано такі загальнонаукові методи дослідження: аналіз літератури та джерел – для опрацювання наукових джерел і літератури; ретроспективний аналіз – для вивчення історії новинної журналістики; порівняльний аналіз – для зіставлення новинних програм вітчизняних та закордонних конвергентних медіа; інфографіка – для візуалізації результатів багатокритеріального аналізу; аналіз контенту – для з'ясування особливостей змісту новинних програм; узагальнення – для формування висновків дослідження.

III. Результати

Новина – оперативне інформаційне повідомлення, яке містить суспільно важливу та актуальну інформацію, що стосується певної сфери життя суспільства загалом чи окремих його груп. У журналістиці це окремий інформаційний жанр, для якого характерний стислий виклад ключової інформації щодо певної події, яка сталася нещодавно. Як правило, новини на телебаченні й радіо передають кілька разів на день на початку години, вони тривають від двох хвилин до півгодини. Вважають, що новинна журналістика – це шаблонний формат. Будь-яку новину подають за алгоритмом. Традиційно вважають, що будь-який журналістський текст повинен містити новинну цінність. Оскільки новинна інформація є власне документною, то й усі властивості останньої їй притаманні: адекватність, релевантність, цінність, корисність, результативність тощо.

Проблема достовірності інформації нерідко буває пов'язана з її навмисним спотворенням – дезінформацією (фальсифікацією). Вона може виражатися в наданні завідомо неправдивих або неповних відомостей, у свідомо викривленій інтерпретації яких-небудь фактів. Цікаво, що в стародавні часи інформацію поділяли на правду, кривду і неправду. Правда – повна достовірна інформація. Кривда – неповна інформація. Брехня – фальсифікована інформація [8].

Фейкові новини, фейк-ньюз(-с) (від англ. fake news – підроблені або імітаційні новини) – підробка чи імітація новин (маніпулятивне спотворення фактів; дезінформація), яку створено з ігноруванням редакційних норм, правил, процесів, прийнятих у ЗМІ для забезпечення відповідності й перевіреності, та яка не витримує жодних, навіть поверхових, перевірок на відповідність і реальність, але, незважаючи на це, має потужний вплив на свідомість великої кількості людей [19].

Важливо завжди посилалися на джерело інформації. Історично сформувалися етичні принципи, що не дозволяють більшості шанованих видань передруковувати авторські матеріали, зокрема аналітичні публікації, блоги, коментарі. Якщо треба зацитувати інформацію, яка міститься в таких публікаціях, то за ними зазвичай роблять новини. Цілком републікують авторські матеріали тільки агрегатори на зразок Finance.ua або видання «третього ешелону», які не дбають про свою репутацію. Натомість, короткі новини зазвичай републікують беззастережно. Виняток – замітки, зроблені на основі повідомлень інформаційних агентств з їхньої платної стрічки. Зазвичай на кожному сайті, який передплатує такі повідомлення, є застереження: передрук новин, в яких є посилання на «Інтерфакс», «Українські новини» або інші агентства, заборонено. А от передруки власних новин видання зазвичай не забороняють, лише вимагають при цьому ставити посилання на першоджерело. Найкоректніше посилалися не на першу сторінку видання, а безпосередньо на передрукований матеріал [5; 6; 7]. Новинні програми також можна аналізувати за ступенем важливості новин, які обирає випусковий редактор. Редакція новинної програми може встановлювати правило «важливості» для кожної сюжетної лінії новин. А. П. Захарченко описує такі рівні важливості новин [5]:

1. Новина свідчить про продовження певної тенденції розвитку системи.
2. У новині повідомляється про зміну цієї тенденції.
3. Констатується виникнення або зникнення такої тенденції.
4. Відбуваються структурні зміни в системі.
5. Виникає або зникає сама система.

Важливо також зазначити, що новинний контент має відповідати принципам журналістики для збирання інформації [20], для сторителінгу [21] та для впливу [22]: версії, об'єктивність, оригінальність, повнота (не має бути вибіркового цитувань), компетентність, прозорість, справедливість, стриманість, людяність, підзвітність, розповсюдження прав і можливостей.

Отже, основними характеристиками новини є: оперативність, актуальність, суспільна значущість або інтерес, об'єктивність, достовірність, специфічність побудови інформаційного повідомлення [9], ступінь «важливості» [5], близькість, конфлікт. Новинна інформація – специфічний вид інформації, до якої висувають конкретні вимоги до якості та подачі.

Для того, аби зрозуміти національну специфіку подачі новин у новинних програмах різних країн світу, доцільно розглянути усталені в журналістиці медіасистеми. Так, засоби масової інформації світу включають у себе два яскраво виражені напрями: європейсько-континентальну та «острівну» медіасистеми. Окремо прийнято розглядати журналістику країн з культурою, орієнтованою на традиції: Азії, Латинської Америки, країн Тропічної Африки, Північної Африки і Близького Сходу. Для формування вибірки новинних програм ми проаналізували контент сайту, що надає перелік новинних ЗМІ світу [12], а також україномовні новинні агентства: Укрінформ (державне інформаційне агентство України), Українські національні новини, УНІАН (інформаційна агенція України), Українська Правда, Ukr.net (український агрегатор новин), Голос Америки VOA (погляд на події в світі очима української діаспори), BBC Україна (українська редакція BBC), Deutsche Welle (українська редакція «Німецької хвилі»).

Вибірку для зіставлення новинних програм зумовили такі чинники: популярність новинної програми в українського глядача (для цього проаналізували рейтинг найцитованіших у соціальних мережах українських новинних програм [11]).

Мета порівняльного аналізу – виявити найкращі практики зарубіжного досвіду подачі новинної інформації з урахуванням традицій світових медіасистем. Результати зіставлення новинних програм подано в табл. 1. Як об'єкти для порівняння ми взяли два напрями: 1) суспільне мовлення – це теленовини державного мовника «Суспільний: UA», «Суспільний: UA. Одеса» та британський BBC як яскравого представника «острівної журналістики»; 2) комерційне мовлення: ТСН 1+1, Вікна СТБ, CNN (США).

Таблиця 1

Зведена таблиця порівняння новинних програм

Критерії порівняння	СУСПІЛЬНЕ МОВЛЕННЯ			КОМЕРЦІЙНІ КАНАЛИ		
	Новини. Суспільне ТБ. UA:ПЕРШИЙ	Сьогодні. Головне. Суспільний: UA. Одеса	BBC	ТСН 1+1	Вікна СТБ	CNN
Ступінь важливості новин	Так	Так		Так	Так	
Близькість географічна	Так	Так	Так	Так	Так	Так
Близькість у часі	Так	Так	Так	Так	Так	Так
Близькість культурна	Так	Так	Так	Так	Так	Так
Прецеденти з порушення об'єктивності за даними КЖЕ джерело: detector.media/tag/1087/	Ні	Ні	Ні. BBC	КЖЕ Так	КЖЕ Так	Так. Дезінформація. Необ'єктивність
Маркування реклами	Так	Так	Так	Ні. Прихована реклама)	Ні. Багато нативної реклами	Так
Повнота інформації			Так			
Результативність короткострокова		Так	Так	Так (як користуватися електронними трудовими книжками)	Так (наприклад, нові правила та ціна на відпочинок для дітей)	
Новинні рубрики	Регіональні новини, міжнародні новини, новини спорту	Кримінал. Події міста. Спорт. Обговорення (інтерв'ю з експертами, представниками влади)		Надзвичайна ситуація. Сталося сьогодні (регіональні новини; міжнародні новини). Благодійність. Метеозалежність	Регіональні, міжнародні, спецпроекти (сурогатне материнство, вибір професії)	Політичні дискусії. Фінансові новини. Шоу-інтерв'ю. Спорт. Відомі люди у новинах
Оперативність інформації	Так	Так	Так			Так

Як видно з табл. 1, розвиток новинних ЗМІ зумовлений глобальними тенденціями. На розвиток журналістики, насамперед новинної, серйозний вплив справляють такі чинники, як глобалізаційні процеси в широкому розумінні слова, економічний розвиток ЗМІ й суспільства загалом, новий виток науково-технічного прогресу, подальше входження людства в інформаційне суспільство. Усе це призводить до серйозних змін у новинній журналістській практиці та умовах функціонування ЗМІ. Вельми важливого значення набувають такі світові тенденції розвитку:

- глобалізація, глобалізація масмедійних потоків;
- орієнтація на масову культуру;

– інформатизація;
– монополізація, кооперація, концентрація, координація й комерціалізація діяльності засобів масової інформації.

Тенденціями подальшого розвитку європейських ЗМІ є перенесення ділової та оперативної інформації в комп'ютерні мережі, збільшення питомої ваги серед газетно-журнальних публікацій, передача радіо та телебачення аналізу, коментаря й прогнозу, перенесення центру ваги на персональну журналістику (що виражена в кількісному збільшенні кількості підписаних матеріалів та авторських програм на радіо й телебаченні), зміна ставлення до таких особливостей преси, як жанрове різноманіття. На сайті «Медіаграмотність» є публікація експертів міжнародного відділу служби новин каналу «Інтер» Тетяни Неймаш та Олексія Ковалю [10], де констатовано, що для міжнародника в наявній ситуації зв'язки з реальними людьми на місцях у більшості випадків замінюються базою інтернет-джерел, звідки можна взяти інформацію. Це так звані банки новин: Associated Press, Reuters та Agence France-Presse.

Новітнє комунікування. Інтернет не лише розширює можливості отримання та передачі інформації, а й зменшує залежність індивідуума від традиційних масмедіа, через які намагаються маніпулювати аудиторією. Більше того, завдяки інтернету будь-хто може виступити в ролі журналіста, тобто знищуються певна елітарність, кастовість і відносна замкнутість тих, хто працює в журналістиці. Інтернет сприяє участі громадян у демократичному процесі. Можна очікувати, що з певним рівнем комп'ютеризації виникне можливість проведення на постійній основі електронних референдумів з тих чи інших суспільних проблем. Упровадження новітніх інформаційних та комунікаційних технологій спричинило різкий поштовх до створення інтегрованих об'єктів, коли персональний комп'ютер надає споживачеві широкі послуги водночас телебачення, телефонії, радіоелектронних газет, телеконференцій, візуальної освіти, торгівлі тощо. Об'єднання широких можливостей комунікування зумовлює й пошук спільних площин для об'єднання тих, хто працює в галузі ЗМІ та комунікацій, і поєднання можливостей супутникової, кабельної та телефонної передачі інформації. Так, відома телефонна корпорація «Ей-Ті-Енд-Ті», купивши другу за величиною компанію кабельного телебачення США «Ті-Сі-Ай», створила проєкт підключення комп'ютерів до кабельної ТБ-мережі. Це, на думку фахівців, не лише покращить якість зв'язку, а й відкриє перспективи для відеотелефонії. Поєднання глобальної інформації й «регіонального інтересу» робить виступи ЗМІ більш дієвими та ефективними з погляду формування громадської думки й маніпулювання нею.

Стратегія вдосконалення якості новинних програм видається можливою у двох напрямках: 1) удосконалення новинного контенту; 2) запозичення найефективнішого досвіду найбільш шанованих закордонних новинних програм з урахуванням особливостей острівної та континентальної медіасистем медіатрадицій. Усе це можливе за умови проведення систематичного внутрішнього аудиту проєктів телевізійних каналів. Доцільно розробити новинний сайт та відповідні програми, що дадуть змогу обговорювати, коментувати та аналізувати новини (критерій соціальності). Перспективним є впровадження нових форматів. Наприклад, запуск ньюзхауса [4]. Так, «UA: Перший» впроваджує такий проєкт, що реалізується у співпраці з консорціумом ЄС, BBC, Deutsche Welle та NIRAS, шведським телебаченням SVT. «Суспільний» започатковує новий процес створення новин, де всередині перебуває мультимедійний репортер, людина, яка може за допомогою телефону дуже швидко створити інформаційний продукт для радіо, телебачення та інтернету [4].

IV. Висновки

Отже, аналіз новинної журналістики засвідчив значний інтерес науковців до різних аспектів подачі новинної інформації, а відтак і актуальність теми нашого дослідження. Але, незважаючи на багату традицію порівняльних досліджень журналістського продукту, до сьогодні не створено зведеної форми багатокатегоріального аналізу новинних програм, що дала б можливість оцінювати контент новинних програм, дотримання ними об'єктивності, повноти, соціальності, норм журналістської етики тощо. А це стало б цікавим інструментом для вдосконалення вітчизняного формату подачі новин. Глобальна тенденція масмедіа до конвергентності зумовила широке формулювання теми нашого дослідження, адже сьогодні вже замало говорити про один тип новинних ЗМІ, новина стає універсальною одиницею журналістського повідомлення, що миттєво конвертується для різних видів ЗМІ: телебачення, радіо, преса, онлайн.

Основними характеристиками новини є оперативність, актуальність, суспільна значущість або інтерес, об'єктивність, достовірність, специфічність побудови інформаційного повідомлення, ступінь «важливості», близькість. Новинна інформація – специфічний вид інформації, до якої висуваються конкретні вимоги щодо якості та подачі. Кожний з критеріїв, що мають бути застосовані в порівняльному аналізі, потребує розробки конкретної методики з оцінювання, встановлення відповідності.

Список використаної літератури

1. Бойд Е. Ефірна журналістика. Технологія виробництва ефірних новин. Київ : ТОВ «Київська типографія», 2007. 429 с.

2. Василик Л. Конвергенція та крос-медійність: дискурс термінологічної парадигми. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Журналістські науки. 2017. № 883. С. 3–10.
3. Гресько О. В. Формула мультимедіа в системі координат новинної онлайн журналістики. *Держава та регіони*. Серія: Соціальні комунікації. 2015. № 4. С. 70–74.
4. Данькова Н. Ярослав Лодигін про «UA: Перший»: «Тактика на найближчий рік: сильні новини і сильні програми довкола новин», 2019. URL: <https://stv.detector.media/telebachennya/read/5066/2019-09-04-yaroslav-lodygin-pro-ua-pershyy-taktyka-na-nayblyzhchyu-rik-sylni-novyny-i-sylni-programy-dovkola-novyn/> (дата звернення: 07.02.2023).
5. Захарченко А. П. Інтернет-медіа. Тернопіль : Крок, 2014. 198 с.
6. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства : пер. з англ. Київ : Ваклер, 2007. 304 с.
7. Квасниця О. Публіцистика vs новинна журналістика: мотивація та ціннісні орієнтири. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. 2014. № 37. С. 30–45.
8. Кривда. Словник української мови : в 11 т. Київ : Наукова думка, 1970–1980.
9. ЛаРош В. фон. Вступ до практичної журналістики. Київ : Академія української преси, 2005. 229 с.
10. Неймаш Т., Коваль О. Як стати хорошим журналістом-міжнародником. *Медіаграмотність*. 2011. 26 березня. URL: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/2063> (дата звернення: 07.02.2023).
11. Рейтинг новин і видань України за кількістю цитувань в соціальних мережах. 2013. URL: <https://web.archive.org/web/20130322075928/http://vsetke.com/raiting-novostey-vagnie-novosti> (дата звернення: 07.02.2023).
12. Список ЗМІ у всіх країнах світі. URL: curlie.org (дата звернення: 07.02.2023).
13. Allan Stuart. Online news: Journalism and the Internet. United. Kingdom : McGraw-Hill Education, 2006. 208 p.
14. Lehman-Wilzig S., Cohen-Avigdor N. The natural life circle of new media evolution: Intermedi struggle for survival in the internet age. *In New media & Society*. 2004. Vol. 6 (6). P. 707–730.
15. Jenkins H. Convergence Culture: Where old and new Media Collide. New York, 2006. 308 p.
16. Jenkins H. The Revenge of the Origami Unicorn: Seven Principles of Transmedia Storytelling (Well, Two Actually. Five More on Friday). 2009. December. URL: http://henryjenkins.org/12/-the_revenge_uni.html#sthash.41Mb.dpuf (date of request: 08.02.2023).
17. Murdock G., Golding P. Digital possibilities, market realities: the contradictions of communications convergence. *In Socialist register*. 2009.
18. Rao M. The nature of the information society: A developing world perspective. In International Telecommunication Union. URL: <http://www.itu.int/osg/spu/visions/papers/developingpaper.pdf> (date of request: 08.02.2023).
19. Lazer D. M. J. et al. The science of fake news. *Science*. 2018. Vol. 359.6380. P. 1094–1096.
20. Principles of Journalism 1: Gathering Sources. URL: <https://youtu.be/rPJE08bMF4g> (date of request: 08.02.2023).
21. Principles of Journalism 2: Telling the Story. URL: <https://youtu.be/HQG8umGWbV8> (date of request: 08.02.2023).
22. Principles of Journalism 3: Impacting People. URL: <https://youtu.be/n-YGA8JyKVg> (date of request: 08.02.2023).

References

1. Boid, E. (2007). *Efirna zhurnalistyka. Tekhnolohiia vyrobnytstva efirnykh novyn* [Broadcast journalism. Broadcast news production technology]. Kyiv: Kyivska typohrafiia [in Ukrainian].
2. Vasylyk, L. (2017). Konverhentsiia ta kros-mediinist: dyskurs terminolohichnoi para dyhmy [Convergence and cross-mediality: the discourse of a terminological paradigm]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*. Serii: Zhurnalistski nauky, 883, 3–10 [in Ukrainian].
3. Hresko, O. V. (2015). Formula multymedia v systemi koordynat novynnoi onlain zhurnalistyky [The multimedia formula in the coordinate system of news online journalism]. *Derzhava ta rehiony. Serii: Sotsialni komunikatsii*, 4, 70–74 [in Ukrainian].
4. Dankova, N. (2019). Yaroslav Lodyhin pro «UA: Pershyi»: «Taktyka na nayblyzhchy rik: sylni novyny i sylni prohramy dovkola novyn» [Yaroslav Lodygin about «UA: First»: «Tactics for the coming year: strong news and strong programs around news»]. Retrieved from <https://stv.detector.media/telebachennya/read/5066/2019-09-04-yaroslav-lodygin-pro-ua-pershyy-taktyka-na-nayblyzhchyu-rik-sylni-novyny-i-sylni-programy-dovkola-novyn/> [in Ukrainian].
5. Zakharchenko, A. P. (2014). *Internet-media* [Internet-media]. Ternopil: Krok [in Ukrainian].
6. Kastels, M. (2007). *Internet-halaktyka. Mirkuvannia shchodo Internetu, biznesu i suspilstva* [Internet galaxy. Considerations regarding the Internet, business and society]. Kyiv: Vakler [in Ukrainian].
7. Kvasnytsia, O. (2014). Publitsystyka vs novynna zhurnalistyka: motyvatsiia ta tsinnisni oriientyry [Journalism vs news journalism: motivation and value orientations]. *Visnyk Lvivskoho universytetu*, 37, 30–45 [in Ukrainian].
8. Kryvda. (1970–1980). *Slovyk ukrainskoi movy v 11 t.* [Dictionary of the Ukrainian language in 11 volumes]. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].

9. LaRosh, V. fon. (2005). *Vstup do praktychnoi zhurnalistyky* [Introduction to practical journalism]. Kyiv: Akademiia ukrainskoi presy [in Ukrainian].
10. Neimash, T., & Koval, O. (2011). Yak staty khoroshym zhurnalistom-mizhnarodnykom [How to become a good international journalist]. *Mediahramotnist*. Retrieved from <http://osvita.mediasapiens.ua/material/2063> [in Ukrainian].
11. Reitynh novyn i vydan Ukrainy za kilkistiu tsytuvan v sotsialnykh merezhakh [Rating of news and publications of Ukraine by the number of citations in social networks]. (2013). Retrieved from <https://web.archive.org/web/20130322075928/http://vsetke.com/raiting-novostey-vagnie-novosti> [in Ukrainian].
12. Spysok ZMI u vsikh krainakh sviti [List of mass media in all countries of the world]. Retrieved from curlie.org [in Ukrainian].
13. Allan Stuart. (2006). *Online news: Journalism and the Internet*. United Kingdom: McGraw-Hill Education [in English].
14. Lehman-Wilzig, S., & Cohen-Avigdor, N. (2004). The natural life circle of new media evolution: Intermedi struggle for survival in the internet age. In *New media & Society*, 6 (6), 707–730 [in English].
15. Jenkins, H. (2006). *Convergence Culture: Where old and new Media Collide*. New York [in English].
16. Jenkins, H. (2009). The Revenge of the Origami Unicorn: Seven Principles of Transmedia Storytelling (Well, Two Actually. Five More on Friday). Retrieved from http://henryjenkins.org/12/the_revenge_uni.html#sthash.41Mb.dpuf [in English].
17. Murdock, G., & Golding, P. (2009). Digital possibilities, market realities: the contradictions of communications convergence. In *Socialist register* [in English].
18. Rao, M. The nature of the information society: A developing world perspective. In *International Telecommunication Union*. Retrieved from <http://www.itu.int/osg/spu/visions/papers/developingpaper.pdf> [in English].
19. Lazer, D. M. J. (2018). The science of fake news. *Science*, 359.6380, 1094–1096 [in English].
20. Principles of Journalism 1: Gathering Sources. Retrieved from <https://youtu.be/rPJE08bMF4g> [in English].
21. Principles of Journalism 2: Telling the Story. Retrieved from <https://youtu.be/HQG8umGWbV8> [in English].
22. Principles of Journalism 3: Impacting People. Retrieved from <https://youtu.be/n-YGA8JyKVg> [in English].

Стаття надійшла до редакції 10.02.2023.

Received 10.02.2023.

Shevchenko O., Sprynsyan V. News Programs and News Journalism: Main Trends in Quality Improvement

The purpose of the study is to substantiate the ways to improve the news content quality of Ukrainian public broadcasters as convergent mass media; to justify the comparative analysis criteria for the news programs content of Ukrainian and international public broadcasters (Public:UA, BBC) and commercial channels (TSN 1+1, Vikna STB, CNN).

Research methodology. To achieve the goal, the following general scientific research methods were used: analysis of literature and sources – to study scientific sources and literature; retrospective analysis – to study news journalism; comparative analysis – to compare news programs of Ukrainian and international convergent media; infographics – to visualize the results of multi-criteria analysis; content analysis – to find out the specifics of the news programs content; generalization – to form research conclusions.

The source base of the study consisted of scientific works in the field of journalism and editing; the content of the news programs selection: public broadcasters (Public:UA, BBC) and commercial channels (TSN 1+1, Vikna STB, CNN); scientific literature and Internet sources on the research topic; regulatory-legislative documents governing mass media; standards of journalistic ethics.

Results. Issues of regional news journalism are raised, the ideological and manipulative potentials of news journalism are analyzed, especially the possibility of covering hidden content in news journalism, news production is described; ways of improving the quality of news programs of Ukrainian and international television news programs are formulated; a general description of the news programs selection is provided.

Novelty. The world trends of the news programs progress are described: globalization of mass media flows, orientation towards mass culture, as well as informatization, monopolization, cooperation, concentration, coordination, and commercialization of mass media activities.

Practical significance. The results of the study initiate work on improving news programs of Ukrainian mass media.

Key words: news journalism, media systems of the world, news programs, television.

Shevchenko O., Sprinsyan V. Programy informacyjne i dziennikarstwo informacyjne: główne tendencje udoskonalenia jakości

Cel badania polega na uzasadnieniu sposobów udoskonalenia jakości ojcetu informacyjnego krajowych społecznych nadawców jako konwergentnych środków masowego przekazu; kryteriów analizy porównawczej kontentu programów krajowych i zagranicznych społecznych nadawców (Suspilnyi: UA, BBC) i kanałów komercyjnych (TSN 1+1, Vikna STB, CNN).

Metodologia badania. Dla osiągnięcia celu były zastosowane następujące ogólnonaukowe metody badania: analiza literatury i źródeł – w celu badania naukowych źródeł i literatury; analiza retrospektywna – dla badania dziennikarstwa informacyjnego; analiza porównawcza – w celu porównania programów informacyjnych krajowych i zagranicznych mediów konwergentnych; infografika – dla wizualizacji wyników analizy wielokryterialnej; analiza – dla poznania osobliwości treści programów informacyjnych; metoda uogólnienia – w celu formowania wyników badania.

Podstawę bazy źródłowej stanowią prace naukowe z dziennikarstwa i edytorstwa; kontent wybranych programów informacyjnych: nadawców publicznych (Suspilnyi: UA, BBC) i kanałów komercyjnych (TSN 1+1, Vikna ST, CNN); literatura naukowa i źródła internetowe dotyczące tematu badania; regulacyjno-legislacyjne dokumenty regulujące środki masowego przekazu; standardy etyki dziennikarskiej.

Wyniki. Poruszana jest problematyka regionalnego dziennikarstwa informacyjnego, przeanalizowano ideologiczny i manipulacyjny potencjał dziennikarstwa informacyjnego, zwłaszcza dotyczy to możliwości wyświetlenia ukrytej treści w dziennikarstwie informacyjnym, opisano produkcję wiadomości; określono sposoby poprawy jakości programów informacyjnych krajowych i zagranicznych telewizyjnych programów informacyjnych; złożono ogólną charakterystykę przykładowych programów informacyjnych.

Nowość. Opisano światowe tendencje postępu programów informacyjnych: globalizacja przepływów środków masowego przekazu, orientacja na kulturę masową, informatyzacja, monopolizacja, kooperacja, koncentracja, koordynacja i komercjalizacja działalności środków masowego przekazu.

Znaczenie praktyczne. Wyniki badania inicjują pracę z udoskonalenia programów informacyjnych krajowych środków masowego przekazu.

Słowa kluczowe: dziennikarstwo informacyjne, medialne systemy świata, programy informacyjne, telewizja.